

PROĐOH BOSNOM KROZ GRADOVE

Kada imate vrijedne i marljive učenike, onda ih trebate i nagraditi. Tako smo i mi, Muallimsko vijeće, donijeli odluku da svoje srednjoškolce nagradimo izletom u Bosnu i Hercegovinu. Svoje smo obećanje i ispunili. U petak, 15. travnja 2011., naši su se mladi putnici, u pratnji svojih roditelja, okupili ispred Zagrebačke džamije spremni krenuti na putovanje. No, prije nego što su se smjestili u autobus, u Kongresnoj dvorani hadži Salima Šabića imali su zadnje pripreme. Svima se obratio Mersad ef. Kreštić. Od naših srednjoškolaca tražilo se: klanjati pet dnevnih namaza, lijepo se ponašati, jer kako reče Mersad ef.: "...svojim ponašanjem predstavljate sebe, svoj kućni odgoj, svoje roditelje, svoje muallime i na posljetku i svoju vjeru." Nakon uputstava i dobivenog programa puta krenuli smo, naši srednjoškolci i mi, njihovi muallimi i muallime, s Bismilletom, u 19 sati. Ushićenje i radost na licima naših omladinaca! I vesela atmosfera! Haris ef. i Mersad ef. bili su glavni vodiči puta, a muallime Lamija i Melisa 'asistirale' su kako bi sve funkcioniralo kako treba.

Veselje, žamor, smijeh i glazba ispunili su naš bus. Sposoban i vješt, naš vozač nas je dovezao do prvog odmarališta. Na velikom i prostranom parkingu u blizini Ribarske kućice, nadomak Slavenskog Broda, kratko smo odmarali. Tu smo klanjali akšam i jaciju namaz. Uz vrijedne ruke naših dečki, brzo smo iznijeli iz busa hasure (prostirke) i prostrli ih u smjeru Kible. Bilo je zbunjenih pogleda s upitom: "Kaj, tu ćemo klanjati?" Al' nije bilo previše uvjerenja niti moljakanja: uzeli su abdest i priključili se svojim muallimima i muallimama. I nakon desetak minuta svi koji su bili spremni za namaz, bili su u safu. Haris ef. je predvodio namaz, a Mersad ef. mujezinio, muallime su svojim stupanjem u zadnji saf poduprijele mlade stupove ovog džemata. Neopisiv osjećaj, srce nam je svima posebno kucalo! Dok smo činili

sedždu u jaciji namazu, počela je rominjati kišica i svojim svilenim kapima umivati nam lica. Poseban je osjećaj kad ispred sebe vidite dva velika safa omladinaca koji idu na izlet i ne zaboravljaju onu glavnu zadaću: "Staviti Gospodara na prvo mjesto!" Pomislih: "Mi, doista imamo zlatnu djecu!"

Nakon obavljenog namaza uslijedila je podjela sendviča. Odmor je brzo prošao i krenuli smo put Sarjeva. U jutarnjim satima, negdje oko dva sata, došli smo na svoje odredište. Bilo je to hotelsko naselje „Oaza“ na Ilidži, kod Sarajeva. Na prvi pogled sve se činilo odličnim: bungalovi u zelenilu! Ali kad smo otvorili vrata svojih soba, malo smo se iznenadili. Pomislili smo: "Pa, ovo je moglo biti i bolje". Ipak, brzo se zaboravilo na smještaj jer je raspoloženje bilo odlično. Tu smo prenoćili svoju prvu noć. Ujutro, nakon klanjanja sabaha, u svojim sobama, uslijedio je doručak. Bilo je svega na stolu, moglo se jesti koliko ti volja! Tu, u restoranu „Oaza“, dočekaao nas je i mladić Alen, naš vodič koji će biti s nama cijelo vrijeme do povratka u Zagreb.

Iz tmurnog i hladnog Sarajeva krenuli smo ka Hercegovini. Izlazeći iz Sarajeva, a ulazeći u hercegovačke gradove, Haris ef. nam je počeo držati "sat historije". Tako nam je objasnio kako je grad Konjic dobio ime. Naime, Murat iz Turske došao je u Hercegovinu na svom konju, a konj se putem umorio pa stao u ovom gradu da odmori. Murat mu tepao: „Hajde, moj konjiću, moj konjiću“, i ovo slovo 'ć' lagano se gubilo i pretvorilo se u 'c'. Tako je ovaj grad nazvan

Konjic... Idući dalje dođe Murat do Jablanice, i tu htjedne tepati svom konjiću, al' uvidje da je njegov konj zapravo kobila, pa joj povika: „Hajde, Jablanice moja“, i osta taj grad Jablanica! Možda bi svemu ovome djeca i povjerovala da nije bilo smijeha efendijinih kolega! ☺ Sve u svemu, cilj je bio djeci učiniti put zanimljivim i veselim.

Brzo smo stigli do Mostara. Dočekalo nas je sunce i lijep topao dan. Djecu smo najprije odveli na Bunu. Tu smo imali, uz hercegovačke ribe, lijep i obilan ručak. Onda smo krenuli do izvora. Nismo mogli ući u tekiju jer je ona sad u adaptaciji. Naime, turska organizacija Fidan zakupila je tekiju na Buni na 33 godine i sad ju obnavljaju i uz tekiju pravi hotel s islamskim sadržajem. Ali mi smo uspjeli, kozijom stazom, odvesti djecu do najbližeg mjesta s kojeg se prekrasno vidi tekija. Nakon slikanja, krenuli smo put starog grada u Mostaru.

Stari most je oduševi naše srednjoškolce, tu su čak imali priliku vidjeti i skakanje s mosta - što ih se najviše i dojmilo. Nakon razgledavanja i kratkog 'šopinga', svi zajedno smo otišli do obližnje džamije i tu klnjali podne.

Lagano, uz šetnjicu, efendije na početku kolone, a muallime na kraju, krenulo se u bus i put Jablanice. Do Jablanice muallime su uzele mikrofona u svoje ruke, učilo se, pjevalo! Što se tiče pjevanja, tu nas je pretekao Haris ef. Čak je i autograme dijelio, pa smo mu zavidili! Tu

smo napravili pauzu za ikindiju namaz i slikanje kraj našeg 'ćire' – vlakića - i srušenog mosta na Neretvi.

U Sarajevo smo stigli, u naše kućice, oko sedam poslije podne. Imali smo 15-ak minuta za spremanje jer nas je čekala večera u Burch University. Kad smo došli tamo, imali smo što i vidjeti: dva velika švedska stola s turskim specijalitetima! Tu smo se dobro najeli, a neki su ostavili malo slobodnog mjesta i za 'Željine' ćevape na Čaršiji. Nakon ukusne i obilne večere, krenuli smo u samo srce Sarajeva, na Čaršiju. To su svi željno priželjkivali! Kod Vijećnice smo došli oko 20:00 a ponovno okupljanje je bilo u 23:00.

Djeca su Čaršiju doživjeli na svoj način: nekima je lijepa, a nekima pak i nije, ali - sve u svemu - svi su se smrzli jer nisu posušali da se toplo odjenu, oslanjali su se na svoj mladelački duh. Došlo je vrijeme polaska sa Čaršije. Većina je u busu al' fale dvije cure, jedna je zakasnila 1 min. a druga 5. Nije im bilo baš ugodno doći do prvog sjedišta i polagati račune vodičima gdje su bile, al' eto, oprostili smo im uz napomenu da se to više ne smije ponoviti.

Dovezli smo našu ekipu u njihove sobe i tek tad je počelo pravo druženje. Sve one predrasude i nezadovoljstvo oko soba, kad su vidjene prvi put, pale su u vodu. Više nam to nije bilo važno, važno je jedino kako se zabaviti. Na kraju su svi zaključili da im je ovo bio najbolji smještaj, bez obzira na to što je nekomu bio klimav krevet, nekomu curilo iz sifona, a nekima se i wc-školjka ljuljala. ☺ Smijeh i veselje odzvanjali su u jutarnjim satima, oko 02:00. Neki su sijelili i pričali, neki se igrali društvenih igara a neki su pak i ogradu preskakali, drugi pak stražu čuvali. Noćna patrola Mersad ef. i Haris ef. Napravila je koji krug po hotelskom naselju i prišla neprimjetno svakoj grupi: ondje gdje je trebalo alarmirati, začas se uključio alarm, patrola je dočekala i ove što su ogradu preskakali. Ekipa ožednila - pa skoknula do benziske crpke po sokiće! Uz pretres vrećica i detaljno istraživanje što su to oni kupili, pušteni su u svoje sobe.

Svanula je nedjelja (17. travnja). Svi dečki morali su biti na sabahu jer hotelsko naselje „Oaza“ ima i mesdžid. U 05:30 mesdžid se počeo puniti, neki su bili vrijedni pa došli koju minutu ranije, neki su trčali da stignu (neki su i prespali i dobili dobru jezikovu juhu!). Djevojke nisu trebale biti u mesdžidu, ali su morale, one koje su mogle, klanjati sabah u svojim sobama. Bilo je lijepo viđjeti kako se pale svjetla u kućicama naše djece i kako se lagano pripremaju za prvu jutarnju molitvu.

Nakon sabaha moglo se još malo "ubiti oko" i već u 08:30 biti u restoranu na doručku. Doručak smo obavili i počelo je ukrcavanje stvari u bus. Bilo je i onih koji su prespali doručak pa su gladni krenuli na put. Kondukter Mersad ef. je prebrojao djecu i kad smo utvrdili da su svi u busu, krenuli smo put Viteza. Prije Viteza uslijedio je ručak u restoranu "Kod Fehre": dobro se svi najeli pilića, opskrbili ih hranom za put, da budu siti do večere. Napuštanjem Viteza svratili smo u mjesto Ahmiće: samo dan ranije u tom je mjestu obilježena godišnjica stradavanja Bošnjaka. Proučivši Fatihu s djecom smo obavili podne-namaz u džamiji u Ahmićima. Dojmovi su bili jasno vidljivi na licima naše djece, oni su toliko zreli da su sami shvatili što je učinjeno nad tim jadnim i nedužim ljudima.

Iz Ahmića smo krenuli u Travnik, tamo smo trebali prisutvovati hafiskoj dovi dviju sestra Bektaš. Zbog velikog i nesvakidašnjeg događaja, Travnička medresa je bila prepuna da više nije bilo mjesta. Djecu smo odveli do Plavih voda, tu su se oni slikavali i slikavala, i obavili kratki 'šoping'. Vodiči su pak sjeli i uz Lutvinu kahvu malo odmorili. Bilo je i zajedničkog ispijanja kahve, neki su pak prvi put pili bosanku kahvu da su me pitali: muallima pijeli se i ovo crno na dnu? ☺ Sretni, siti i zadovoljni krenuli smo prema busu, ukrcali se i taman da krenemo dalje, vozač nam govori da bus neće 'upaliti'. Tu smo odmah uveli sat tjelesnog, valjalo je svu onu hranu 'razgraditi' i djeca su se primila guranja autobusa. Koliko su bus gurali, pomislila sam, odoše oni do Vakufa! Uz složne i vrijedne ruke naših srednjoškolaca bus proradio/ upalio/.

Bilo je poslije smijeha i 'zezanja', ovakva atmosfera dovela nas je do Donjeg Vakufa. Tu smo se odmorili, malo se prošetali i zajedno obavili ikindiju namaz u Baš-džamiji. Iz D.Vakufa krenuli smo put Banje Luke. Pomislila sam: sad će naša dječica malo odspavati, izmorilo ih ovo sve, al' ne, pjesma, onda i one njihove bubice u ušima, držali su ih budnim do Banje Luke.

U Banju Luku stigli smo oko 19:00 h. Dočeka nas je Vahdet ef. Alemić, primivši nas u dvorište Ferhadije džamije i zaželio nam dobrodošlicu. U svom nadahnutom govoru napravio je kratki povijesni sažetak, govorio nam je o Ferhadiji i o samom životu muslimana na tlu Banje Luke. Ferhadija se polako obnavlja. Obišli smo i vidjeli radove na džamiji i s dragošću ušli u improvizirani prostor gdje smo za Vahdet ef. klanjali akšam-namaz. Ulaskom u taj prostor, i u samu abdesthanu, ako se može nazvati abdesthanom, dječiji pogledi govorili su sve, zgedavali su se i čudili gdje muslimani Banje Luke obavljaju svoje pripreme za namaz. Bilo je lijepo čuti njihova razmišljanja, a i zaključak: "Mi ne znamo cijeni ono što imamo u našoj džamiji." Bilo mi je drago prisustvovati razgovoru naših srednjoškolaca s Vahdet ef. jer su tako zrele teze iznosili da sam pomislila: posjet Banjoj Luci šlag je na kraju! Uz srdačne selame oprostili smo se od Vahdet ef. i krenuli put ka Zagrebu.

Prije granice napravili smo pauzu i djeci podijelili lanč-pakete, a i vodičima je ponestalo snage (pa su neki pojeli jedan a neki, bogme, i po tri sendviča). Valja djecu dovesti do Zagreba ☺!

Povratak je bio još veseliji, bilo je tu pjevanja, muzika uživo!

Uz pjesmu i smijeh došli smo do naše ljepotice, Zagrebačke džamije. Tu su već roditelji čekali. Brzo smo se poselamili, djecu predali roditeljima i svatko se uputio u svoj topli dom. Sve u svemu, bio je ovo jedan od najljepših izleta do sada!

Muallima Melisa Arslani